

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ خیرالدين حفظه الله تعالى

موضوع:

احکام؛ نکاح، حجاب و روابط جنسی

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش

نویسنده: ابراهیم

تاریخ: ۱۳۹۹/۶/۱۴

جشن ازدواج در سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و اهل بیت او چگونه بوده است؟

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۹/۶/۱۹

مهمانی دادن، غذا دادن و دف زدن در ازدواج سنت است، مشروط به اینکه با کارهای حرامی مانند اسراف، اختلاط با نامحرم و غنای حرام همراه نباشد؛ چنانکه روایت شده است: «إِنَّ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ الْإِطْعَامَ عِنْدَ التَّزْوِيجِ»؛ «از سنت‌های پیامبران، غذا دادن به هنگام ازدواج است» و روایت شده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم برای ازدواجش با صفیة دختر خویی، آرد و خرما^۲ و برای ازدواجش با میمونۀ دختر حارث، خرما و مخلوط با روغن^۳ و برای ازدواجش با زینب دختر جحش، نان و گوشت داد^۴ و روایت شده است: «لَمَّا خَطَبَ عَلِيٌّ فَاطِمَةَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: إِنَّهُ لَا بُدَّ لِلْعُرْسِ مِنْ وَلِيْمَةٍ، فَقَالَ سَعْدٌ: عَلِيٌّ كَبَشٌ، وَقَالَ فُلَانٌ: عَلِيٌّ كَذَا وَكَذَا مِنْ دُرَّةٍ»^۵؛ «هنگامی که علی از فاطمه خواستگاری کرد، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: عروسی بدون ولیمه (یعنی مهمانی دادن و غذا دادن) نمی‌شود، پس سعد گفت: من گوسفندی می‌دهم و یکی دیگر گفت: من فلان مقدار ارزن (برای نان) می‌دهم»، ولی واضح است

۱. المحاسن للبرقي، ج ۲، ص ۴۱۸؛ الكافي للكليني، ج ۵، ص ۳۶۷؛ تهذيب الأحكام للطوسي، ج ۷، ص ۴۰۹.
۲. بنگرید به: مسند الحميدي، ج ۲، ص ۳۰۳؛ مسند أحمد، ج ۱۹، ص ۱۳۳؛ سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۶۱۵؛ سنن أبي داود، ج ۳، ص ۳۴۱؛ سنن الترمذي، ج ۳، ص ۳۹۵؛ مسند البزار، ج ۱۳، ص ۵؛ السنن الكبرى للنسائي، ج ۶، ص ۲۰۵؛ مسند أبي يعلى، ج ۶، ص ۲۵۹؛ صحيح ابن حبان، ج ۹، ص ۳۷۲؛ السنن الكبرى للبيهقي، ج ۷، ص ۴۲۴.
۳. بنگرید به: المحاسن للبرقي، ج ۲، ص ۴۱۸؛ الكافي للكليني، ج ۵، ص ۳۶۸؛ تهذيب الأحكام للطوسي، ج ۷، ص ۴۰۹.
۴. بنگرید به: مسند ابن الجعد، ص ۲۱۸؛ الطبقات الكبرى لابن سعد، ج ۸، ص ۱۰۶؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج ۳، ص ۵۶۱؛ مسند أحمد، ج ۱۹، ص ۱۱؛ صحيح البخاري، ج ۶، ص ۱۱۹؛ صحيح مسلم، ج ۲، ص ۱۰۴۹؛ السنن الكبرى للنسائي، ج ۶، ص ۳۱۴؛ مسند أبي يعلى، ج ۶، ص ۴۶۱.
۵. مسند أحمد، ج ۳۸، ص ۱۴۲؛ مسند البزار، ج ۱۰، ص ۳۳۹؛ السنن الكبرى للنسائي، ج ۹، ص ۱۰۶؛ الذرية الطاهرة النبوية للدولابي، ص ۶۴؛ شرح مشكل الآثار للطحاوي، ج ۸، ص ۲۱.

که اسراف در این کار جایز نیست؛ چنانکه به عنوان نمونه روایت شده است: «الْوَلِيمَةُ أَوَّلَ يَوْمٍ حَقٍّ وَالثَّانِي مَعْرُوفٌ وَمَا زَادَ رِبَاءٌ وَسُمْعَةٌ»^۱؛ «ولیمه یک روز حق است و دو روز نیکی است و بیش از آن ریا و خودنمایی است»؛ همچنانکه شایسته نیست تنها افراد بی نیاز را دعوت کرد، بل شایسته است که افراد نیازمند را در اولویت قرار داد؛ چنانکه روایت شده است: «نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عَنْ طَعَامِ وَلِيمَةٍ يُخَصُّ بِهَا الْأَغْنِيَاءُ وَيُتْرَكُ الْفُقَرَاءُ»^۲؛ «رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از غذای ولیمه‌ای که مخصوص بی نیازان است و نیازمندان به آن دعوت نشده‌اند نهی فرمود».

همچنین، أبو بلج روایت کرده است: «قُلْتُ لِمَحَمَّدِ بْنِ حَاطِبٍ الْجَمْعِيُّ: إِنِّي قَدْ تَزَوَّجْتُ امْرَأَتَيْنِ لَمْ يَضْرِبْ عَلَيَّ بِدْفٍ، قَالَ: بِئْسَمَا صَنَعْتَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: فَضْلٌ مَا بَيْنَ الْحَلَالِ وَالْحَرَامِ الصَّوْتُ وَضَرْبُ الدَّفِّ»^۳؛ «به محمد بن حاطب جمعی گفتم: من با دو زن ازدواج کردم، بدون اینکه برایم دف زده شود، گفت: کار بدی کردی، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: فرق میان حلال و حرام در صدا داشتن و دف زدن است»، ولی تردیدی نیست که این کار نیز نباید با ترانه‌های زشت و ناروا همراه شود؛ چنانکه روایت شده است: «لَمَّا كَانَتِ اللَّيْلَةُ الَّتِي بَنَى فِيهَا عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِفَاطِمَةَ، سَمِعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ضَرْبَ الدَّفِّ فَقَالَ: مَا هَذَا؟ قَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! هَذِهِ أَسْمَاءُ بِنْتُ عَمَيْسٍ تَضْرِبُ بِالْدَّفِّ أَرَادَتْ فِيهِ فَرَحَ فَاطِمَةَ، تَرَى أَنَّهُ لَمَّا مَاتَتْ أُمُّهَا لَمْ تَجِدْ مَنْ يَقُومُ لَهَا، فَرَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ يَدَهُ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ قَالَ: اللَّهُمَّ أَدْخِلْ عَلَى أَسْمَاءَ ابْنَةَ عَمَيْسٍ السُّرُورَ كَمَا أَفْرَحْتَ ابْنَتِي، ثُمَّ دَعَا بِهَا، فَقَالَ: يَا أَسْمَاءُ! مَا تَقُولُونَ إِذَا نَقَرْتُمُ بِالْدَّفِّ؟ فَقَالَتْ: مَا نَدْرِي مَا نَقُولُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فِي ذَلِكَ وَإِنَّمَا أَرَدْتُ فَرَحَهَا، قَالَ: فَلَا تَقُولُوا هُجْرًا»^۴؛ «در شبی که زفاف علی علیه السلام و فاطمه بود، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نوای دف را شنید، پس فرمود: این چیست؟ ام سلمه گفت: ای رسول خدا! این اسماء بنت عمیس است که دف می‌زند، خواسته است که فاطمه را شادمان کند، می‌پندارد چون مادرش از دنیا رفته کسی را نیافته است که به او برسد، پس رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم دست خود را به سوی آسمان بالا برد و فرمود: خدایا! شادمانی را بر اسماء بنت عمیس وارد کن همان طور که دخترم را شادمان کرد، سپس او را طلبید و فرمود: ای اسماء! چه می‌گویند هنگامی که دف می‌نوازید؟ گفت: نمی‌دانیم در آن چه بگوییم ای رسول خدا! تنها می‌خواستیم او را شادمان کنم، آن حضرت فرمود:

۱. جامع معمر بن راشد، ج ۱۰، ص ۴۴۷؛ مصنف ابن أبي شيبة، ج ۷، ص ۲۷۰؛ مسند أحمد، ج ۳۳، ص ۴۳۵؛ سنن الدارمی، ج ۲، ص ۳۱۱؛ سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۶۱۷؛ المحاسن للبرقي، ج ۲، ص ۴۱۷؛ سنن أبي داود، ج ۳، ص ۳۴۱؛ السنن الكبرى للنسائي، ج ۶، ص ۲۰۴؛ شرح مشكل الآثار للطحاوي، ج ۸، ص ۲۳؛ الكافي للكليني، ج ۵، ص ۳۶۸؛ السنن الكبرى للبيهقي، ج ۷، ص ۴۲۵.
 ۲. الكافي للكليني، ج ۶، ص ۲۸۲. همچنین، بنگرید به: موطأ مالك، ج ۳، ص ۷۸۵؛ مسند أبي داود الطيالسي، ج ۴، ص ۶۶؛ مسند الحميدي، ج ۲، ص ۲۹۴؛ مسند أحمد، ج ۱۲، ص ۲۲۳؛ سنن الدارمی، ج ۲، ص ۳۱۳؛ صحيح البخاري، ج ۷، ص ۲۵؛ صحيح مسلم، ج ۲، ص ۱۰۵۵؛ سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۶۱۶؛ سنن أبي داود، ج ۳، ص ۳۴۱؛ السنن الكبرى للنسائي، ج ۶، ص ۲۰۹.
 ۳. سنن سعيد بن منصور، ج ۱، ص ۲۰۲؛ مسند أحمد، ج ۳۰، ص ۲۱۴؛ سنن النسائي، ج ۶، ص ۱۲۷؛ المستدرک علی الصحيحین للحاکم، ج ۲، ص ۲۰۱.
 ۴. دعائم الإسلام لابن حيون، ج ۲، ص ۲۰۶.

چیز بدی نگویید» و از ربیع دختر معوذ بن عفراء رسیده است که گفت: «دَخَلَ عَلَيَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ غُرْسِي فَقَعَدَ عَلَيَّ مُوَضِعَ فِرَاشِي هَذَا وَعِنْدِي جَارِيَتَانِ تَتُدَبَّانِ أَبَائِي الَّذِينَ قُتِلُوا يَوْمَ بَدْرٍ تَضْرِبَانِ بِالْأُفُوفِ، فَقَالَتْ جَارِيَةٌ: وَفِينَا نَبِيٌّ يَعْلَمُ مَا فِي غَدٍ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: أَمَّا هَذَا فَلَا تَقُولِي وَقُولِي مَا كُنْتُ تَقُولِينَ»^۱؛ «رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در روز عروسی ام بر من وارد شد، پس بر همین جای بستر من نشست، در حالی که دو کنیزک نزد من بودند و بر پدرانم که روز بدر شهید شدند ندبه می خواندند و دف می زدند، تا اینکه کنیزکی گفت: و میان ما پیامبری است که آنچه در فرداست را می داند، پس آن حضرت فرمود: اما این را نگو و همان را بگو که می گفتم»؛ همچنانکه نباید با اختلاط مردان و زنان نامحرم همراه باشد؛ چنانکه ابو بصیر روایت کرده است: «سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ كَسْبِ الْمُغْنِيَّاتِ، فَقَالَ: الَّتِي يَدْخُلُ عَلَيْهَا الرِّجَالُ حَرَامٌ، وَالَّتِي تَدْعِي إِلَى الْأَعْرَاسِ لَيْسَ بِهِ بَأْسٌ، وَهُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾»^۲؛ «از ابو جعفر باقر علیه السلام درباره ی درآمد زنان آوازه خوان پرسیدم، پس فرمود: درآمد زنی که مردان بر او وارد می شوند حرام است، ولی درآمد زنی که به نزد عروس فراخوانده می شود اشکالی ندارد و این سخن خداوند است که فرموده است: >برخی از مردم سخن لهو را می خردند تا از راه خداوند گمراه کنند<» و از ابو عبد الله صادق علیه السلام روایت کرده است: «أَجْرُ الْمُغْنِيَةِ الَّتِي تَرْفُ الْعَرَّاسِ لَيْسَ بِهِ بَأْسٌ، لَيْسَتْ بِالَّتِي يَدْخُلُ عَلَيْهَا الرِّجَالُ»^۳؛ «درآمد زن آوازه خوانی که عروس ها را همراهی می کند اشکالی ندارد، نه زنی که مردان بر او وارد می شوند».

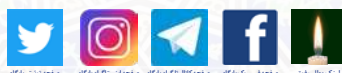
بایگاه اطلاع رسانی دفتر معصومین هاشمی جراسانی
مجلسین با شکوه و پرستشها

۱. مسند إسحاق بن راهويه، ج ۵، ص ۱۴۳؛ صحيح البخاري، ج ۵، ص ۸۲؛ سنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۶۱۱؛ سنن أبي داود، ج ۴، ص ۲۸۱؛ سنن الترمذي، ج ۳، ص ۳۹۱؛ السنن الكبرى للنسائي، ج ۵، ص ۲۴۰؛ صحيح ابن حبان، ج ۱۳، ص ۱۸۹؛ السنن الكبرى للبيهقي، ج ۷، ص ۴۷۱
۲. لقمان / ۶
۳. الكافي للكليني، ج ۵، ص ۱۱۹؛ تهذيب الأحكام للطوسي، ج ۶، ص ۳۵۸
۴. الكافي للكليني، ج ۵، ص ۱۲۰؛ من لا يحضره الفقيه لابن بابويه، ج ۳، ص ۱۶۱؛ تهذيب الأحكام للطوسي، ج ۶، ص ۳۵۷

www.alkhorasani.com

بایگاه اطلاع رسانی دفتر معصومین هاشمی جراسانی حفظه الله تعالى

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.